

17767

การประเมินมูลค่ามรดกทางวัฒนธรรมด้วยวิธี Choice Experiments
กรณีศึกษาวัดโบราณในเขตภาคกลาง

ณัฐวุฒิ ณ ลำพูน
รหัส 4520311012

ภาคนี้พนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต(พัฒนาการเศรษฐกิจ)
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

ชื่อเรื่อง	:	การประเมินมูลค่ามรดกทางวัฒนธรรมด้วยวิธี Choice Experiments กรณีศึกษาวัดโบราณในเขตภาคกลาง
ชื่อผู้เขียน	:	ณัฐวดี ณ ลำพูน
ชื่อปริญญา	:	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ)
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	รศ.ดร.อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์
ปีการศึกษา	:	2547

บทคัดย่อ

ประเทศไทยมีความผูกพันกับพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งสิ่งที่แสดงถึงความเชื่อความศรัทธาในพุทธศาสนาของคนไทยเห็นได้จากจำนวนวัดที่มีอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นในอดีตหรือในปัจจุบันวัดมักจะเป็นสถานที่ที่ใช้ทำกิจกรรมทางศาสนา และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชนเมืองและชุมชนชนบท วัดจึงเป็นสิ่งก่อสร้างที่เป็นตัวแทนของมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของชาติที่สมควรอนุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ความเป็นไปของประวัติศาสตร์ หรือองค์ความรู้ที่สะสมกันมาอย่างยาวนาน เนื่องจากมรดกทางวัฒนธรรมชิ้นนี้ได้ผ่านระยะเวลาอย่างยาวนานย่อมเกิดการเสื่อมโทรมบ้างตามกาลเวลา และอีกทั้งในปัจจุบันยังมีการใช้ประโยชน์จากวัดอันหลากหลาย ส่งผลให้มีความเสี่ยงในการถูกทำให้มีสภาพเสื่อมโทรมมากยิ่งขึ้นไปอีก

ดังนั้นการศึกษาประเมินมูลค่าของมรดกทางวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลในการออกนโยบายการดูแลรักษาวัดโบราณมิให้เสียหายมากขึ้นไปอีก ภาคนิพนธ์ชิ้นนี้ได้ใช้วิธี Choice Experiments ในการประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายส่วนเพิ่มของคุณลักษณะต่างๆของวัดโบราณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 160 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่าคนส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าสมควรที่จะอนุรักษ์วัดโบราณเพื่อที่จะให้เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสวยงามทางจิตรกรรมและสถาปัตยกรรม ลำดับต่อมาเห็นว่าควรอนุรักษ์วัดโบราณเพื่อสร้างความภูมิใจของคนในชาติจากความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อกันมา

จากการประมวลผลแบบจำลองด้วยโปรแกรม LIMDEP 7.0 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาให้มูลค่ารวมของวัดโบราณในเขตภาคกลางเท่ากับ 1,260.16 บาทต่อคนต่อปี โดยเป็นมูลค่าจำนวนวัดที่เปลี่ยนแปลงไปเท่ากับ 319.99 บาทต่อคนต่อปี มูลค่าของความเก่าแก่ของวัดเท่า

กับ 431.22 บาทต่อคนต่อปี และมูลค่าของความสำคัญทางประวัติศาสตร์เท่ากับ 478.95 บาทต่อคนต่อปี เมื่อทำการแยกลักษณะทางการภาพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย ให้มูลค่ารวมของวัดโบราณเท่ากับ 280.83 บาทต่อคนต่อปี กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้มูลค่ารวมของวัดโบราณเท่ากับ 316.971บาทต่อคนต่อปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ให้มูลค่ารวมของวัดโบราณเท่ากับ 1,119.75 บาทต่อคนต่อปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 35 ปี ให้มูลค่ารวมของวัดโบราณเท่ากับ 2,301.79 บาทต่อคนต่อปี กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 8,000 บาทต่อเดือนให้มูลค่ารวมของวัดโบราณเท่ากับ 841.59 บาทต่อคนต่อปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 8,000 บาทต่อเดือน ให้มูลค่าวัดโบราณเท่ากับ 1,678.00 บาทต่อคนต่อปี

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการจัดทำด้วยดี เสมอตลอดระยะเวลาการทำงาน

ด้วยระหว่างที่ทำการศึกษาผู้วิจัยพบว่าผลงานในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจัดว่าหาได้ค่อนข้างยาก ผู้วิจัยจึงมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานชิ้นนี้คงมีประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจศึกษาถึงวิธีการประเมินมูลค่าด้วยวิธี Choice Experiments ในอนาคตไม่มากนักน้อย และจะส่งผลให้มีผลงานในเรื่องดังกล่าวนี้ของนักศึกษาตีพิมพ์มากขึ้น

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้เขียนที่ได้สนับสนุนให้ผู้เขียนมีนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้ และขอขอบคุณสำหรับความประทับใจทุกอย่างในระยะเวลา 2 ปี ที่ได้เข้ามาศึกษาที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์แห่งนี้

ณัฐวุฒิ ณ ลำพูน

ตุลาคม 2547